

Ποῖον ἦτο βρύτερον, τὸ ράπισμα ἢ ἡ ὕβρις; ἀγνοῶ, ἀλλὰ καὶ τὰ δύο τόσῳ ἐδάρουν ἐπὶ τῆς θυγατρὸς τῆς κ. Παρθενιάδου, ὥστε ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἐπιθυμεῖ νὰ τὴν γνωρίσῃ, θὰ τὴν εὔρῃ εἰς τὸ ἐθνικὸν φρενοκομεῖον, μεταξὺ τῶν ἐπικινδύνων παραφρονῶν ἀλυσσίδετον.

Ἀνοίγει φρενῶν τοὺς ὀφθαλμούς της καὶ λέγει μὲ ἀφροισμένα χεῖλη «κλέφτρα, κλέφτρα, κλέφτρα.

Ἡ κ. Παρθενιάδου δὲν ἐπαγγέλει τὸν μονόλογόν της πλέον,

ΑΛΦΕΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΡΜΟΛΑΟΥ

Ἐτυγχῇ θεώρουν ἐμαυτὸν ὅτι καθ' ἣν ἡμέραν ἠρξάμην τῆς ἐπισκέψεως τῶν χωρίων τῆς Προκονήσου, δηλαδὴ τῆς νήσου τῆς κοινότερον καλουμένης Μαρμαρᾶ, τὴν ἐπέτειον αὐτοῦ πανηγυρίαν ἤγῃ τὸ μικρὸν μοναστήριον τοῦ ἀγίου Ἑρμολάου.

Ἦν ἡ 6 αὐγούστου, ἑορτὴ τῆς Μεταμορφώσεως, εἰς ἣν μετετέθη, πολλὸ φρονίμως, ἡ ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ πάτρωνος ἀγίου (26 Ιουλίου) πανηγυρίς· οὕτω μία ἡμέρα προστίθεται εἰς τὸν κατὰ-λογον τῶν ἡμερομισθίων τοῦ πτωχοῦ ἐργάτου, κατὰ τὸν υπογραμμὸν δὲ τοῦτον εὐχῆς ἔργον ἤθελεν εἶναι εἴπερ ἔπραττον καὶ ἄλλοι τόποι συχνὰ πυκνὰ πανηγύρεις ἔχοντες.

Καίτοι ἔφερον γράμμα συστατικὸν τοῦ γιγαίου μητροπολίτου Προκοννήσου κ. Ἰγνατίου, ἐν τούτοις ἡ φιλότιμος δημογεροντία τῆς πρωτεύουσας ἐν τῇ νήσῳ κωμοπόλεως ἐπέδωκέ μοι καὶ ἕτερον, δι' οὗ μὲ συνίστα τοῖς προκρίτοις τῶν λοιπῶν ἐξ χωρίων, εἰ καὶ διδάσκαλοι, πρόκριτοι, καὶ ἀρχιερατικοὶ ἐπίτροποι μετὰ χαρᾶς ἐχορήγουν πᾶσαν εὐκολίαν ἐν ταῖς ἐμαῖς ἐρεῦναις· ἀλλ' εἰσὶν ἀναγκαιότατα τὰ συστατικὰ γράμματα δι' ἕτερόν τινα λόγον· ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν «ἀντικατ' ἡδές» τινες, μὴ εἰδότες ψάλλειν ἀλληλοῦς, περιέρχονται τὰ χωρία ταῦτα καὶ τὰς νήσους, σκοπὸν ἔχοντες τὴν ἀγορὰν νομισμάτων ἢ μικρῶν ἀγαλμάτων, ἐνίοτε δὲ καὶ πλανόδιός τις συγγραφεὺς πωλὼν τὸν «Διάκωσμον» αὐτοῦ ἢ τὸν «Μεῖζονα Στολισμόν», φυλλάδια, δι' ὧν πληθύνεται ἡ γνώσις, ἀλλ' ἀφαιρεθεῖσα πρότερον ἀπὸ τοῦ μυελοῦ τοῦ γρά-

ψαντος· οἱ τοιοῦτοι κατὰ Θράκην, ἢ Βιθυνίαν, ἢ τὰς νήσους τῆς Προποντίδος περιφερόμενοι, συνήθως ἀποφθίνονται καὶ περὶ ἐπιγραφῶν ἑλληνιστὶ μὲν γεγραμμένων, ἀλλ' ἀγνώστων αὐτοῖς νῦν μὲν ὅτι *Græca sunt, non leguntur*, νῦν δὲ περὶ τῆς λαμπροτάτης, εὐαναγνώστου, καὶ καλῶς διακτιρουμένης ἐπιγραφῆς τοῦ χωρίου Κλαζακίου ὅτι «εἶναι βουλγάρικα». Δι' αὐτὸ καὶ μόνον τὰ συστατικὰ καὶ τοῦ μητροπολίτου καὶ τῆς δημογεροντίας ἦσαν ἀναγκαῖα.

Ἦν λοιπὸν ἡ 6 αὐγούστου, ἡ δὲ ἀπόστασις ἀπὸ τῆς πρωτευούσης κώμης μέχρι τῆς μονῆς, μόλις ἡμίσειαν καὶ μίαν ὥραν διαρκούσα, παρετάθη εἰς τέσσαρας. Εἶχον ὁδηγὸν ἄριστον, ὃν μοι συνέστησαν οἱ προέχοντες τοῦ Μαριμαρᾶ, πραγματικῶς ἀνθρώπων γινώσκοντα πάσας τὰς παρόδους καὶ διόδους, ἀνοδίας, καὶ κρημνούς, καὶ κόλπους τῆς νήσου ταύτης, ἴσως καὶ τῶν λοιπῶν, ὃν ἠδυνάμην μετὰ πολλῆς πεπειθήσεως ἵνα συστήσω οὐ μόνον εἰς τὸν φίλον Γρηγόριον Κακᾶβαν πρὸς σύνταξιν κελῶν πινάκων διὰ τὴν μικρὰν αὐτοῦ Γεωγραφίαν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸν ἐπιφανῆ Κίπερτ, ὅστις ἐνῆλλαξεν ἐν τῷ χάρτῃ τῆς Ῥωμυλίας τὰς θέσεις τῶν δύο χωρίων τῶν ἐν τῷ κόλπῳ Πασσαλιμανίου.

Ὅταν εἰς ἀπλοϊκοὺς ἀνθρώπους λέγῃ τις ὅτι ζητεῖ «πέτρες μὲ γράμματα καὶ μὲ ζωγραφίαις», κινδυνεύει ἵνα γίνηται θεατῆς ἀκούσιος πάντων τῶν μαριμαρῶν καὶ λίθων, ἐφ' ὧν ἡ σμίλη τοῦ τεχνίτου ἐλάξευσε μίαν γραμμὴν ἢ τι μικρὸν αὐλάκιον· ἐπεδείκνυν μοι μάρμαρα ἀσήμαντα ἢ λιθάρια τοιαῦτα, ὧν ὅμως πρὸς εὐρεσιν ἀπωλέσθησαν ματαίως ὄραν δύο· ἐνεδειζάν μοι δὲ καὶ μέρη, ἐνθα ἄλλοτε κατέκειντο «ἀντίκας» ὑπὸ «ἀλόδου» τινος ἀφαιρεθεῖσαι. Οὐδὲν πέραργον ὅτι ἡ ἁμαρτία τοῦ Ἐλγίνου βαρύνει ἐπὶ τὴν κεφαλὴν πάντων ἐκείνου τῶν ἀπογόνων! Ἐξηντλημένος οὐχὶ ἐκ τοῦ κόπου, ἀλλ' ἐκ τῆς διαψεύσεως τῶν προσδοκιῶν μου πρὸς συνάντησιν ἀπείρων δῆθεν καθ' ὁδὸν ἀρχαιοτήτων, ἀφικόμενῃ μίαν περίπου μετὰ μεσημβρίαν ὥραν εἰς τὸ μικρὸν μοναστήριον, οἰκοδόμημα βᾶθος μὲν ἔχον ὀλίγον, ἀλλὰ μῆκος μέγιστον, καὶ ἐν ᾧ πλῆθος προσκυνητῶν ἐκ τῶν πέραξ χωρίων, ὧν μετὰξὺ καὶ τέσσαρες ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, ἀφικόμενοι τὴν προτεραίαν, εὐθύμουν, μετὰ τὸν ἐν εὐλαθείᾳ πολλῇ ἐκκλησιασμόν. Εὐτύχημα ἦν ἀληθῶς ἡ συνάντησις τοῦ φίλου ἱατροῦ Π. Σακκλαρίδου καὶ τοῦ κ. Κ. Χατζοπούλου, ὧν ἄνευ οὐδὲν ἴσως ἤθελον ἰδεῖ ἐν τε τῷ μοναστηρίῳ καὶ τῷ χωρίῳ Προαστείῳ (Πραστειῷ) προσοχῆς ἄξιον. Ἐν τούτοις τὴν πρώτην θέσιν εἰς ἔκφρασιν εὐχαριστιῶν κατέχει δικαίως ὁ νεαρὸς ἡγούμενος τοῦ μονυδρίου Πολύκαρπος ἱεροδιάκονος, διοικῶν αὐτὸ μετὰ στοργῆς, ζητῶν ὁ φιλότιμος νέος ἵνα ἀποσώσῃ πᾶν ὅ,τι περιεσώθη τέλος πάντων ἀπὸ τῆς ἀρπακτικῆς διαθέσεως προγενεστέρων ἡγουμένων, ὧν εἷς, ἐν ρουμουνικῇ τιμῇ πόλει διατελῶν νῦν ἐφημέριος, παρέλαθε δῆθεν, ὡς εἶπόν μοι, καὶ παλαιὸν τι κτιτορικὸν τῆς μονῆς, ἧς τὴν ἱστορίαν ἀγνοοῦσιν οἱ περίοικοι.

Ἐγὼ βεβαίως ἐγίνωσκον πλείονα τῶν περιοίκων. Ἀπὸ σιγγιλίου τοῦ πατριάρχου Διονυσίου Δ' τοῦ Μουσελίμου, κατὰ σεπτέμβριον τοῦ 1678 ἀπολελυμένου, σωζομένου δὲ νῦν ἐν τῇ «Νομικῇ Συναγωγῇ» τοῦ ἀειμνήστου Δοσιθέου Ἱεροσολύμων, ἀνεδιδασκόμενῃ ὅτι κατὰ τὰ τέλη τῆς ΙΖ' ἐκατονταετηρίδος εἶχε τὸ μονύδριον μοναχοὺς, ὅχι μοναχὸν ἕνα τὸν αὐτὸν καὶ ἡγούμενον, ὡς σήμερον, ὅτι πρὸ τοῦ χρόνου ἐκείνου οἱ τῆς Προκοννήσου ἀρχιεπίσκοποι κατεπέεζον αὐτό, καὶ ὅτι τὸ Πατριαρχεῖον Κωνσταντινουπόλεως προλαμβάνον τὸν ἀφανισμόν ἐκήρυξεν αὐτὸ ἐλεύθερον ἀπὸ τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς ἐποπτείας καὶ τῆς ἐπεμβάσεως, ἐπὶ τῷ ὅρῳ τοῦ ποιεῖσθαι τὸ μνημόσυνον τοῦ ὀνόματος τοῦ ἀρχιερέως, ὅστις προσκαλούμενος ἠδύνατο ἵνα τελῇ τὰς χειροτονίας τῶν ἐν αὐτῷ ἱερέων καὶ διακόνων. Καὶ ταῦτα μὲν ἐκ τοῦ πατριαρχικοῦ γράμ-

ματος· ἀνερευνῶν δ' ἐν τῷ μοναστηρίῳ μή που τύχοι κατακεχωσμένον ἔγγραφόν τι λιθάριον ἢ κεράριον, εὗρον ἐντὸς ὑπογείου μάρμαρον μετὰ ἀναγλύφου σταυροῦ φέρον τὰς λέξεις

ΗΓΟΥΜΕΝΕΒ
ΟΝΤΟΣ ΤΟΥ ΠΑ
ΠΑΚΥΡΠΑΛΑΣΙΟΥ
ΕΠΙ ΕΤΟΥΣ
1650
ΖΡΝΗ'

Εὐτυχῶς, ἐξ ὧν εἶχε βιβλίων ἡ μονὴ τοῦ ἁγίου Ἑρμολάου περιεσώθη νῦν φυλλὰς περιέχουσα τὴν εἰς τὸν πάτρωνα ἅγιον Ἀκολουθίαν, ἧς πᾶσα σελὶς σχεδὸν περιέχει χρονολογικὰ σημειώματα, ὡς περιέχουσι καὶ τινα τῶν βιβλίων τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐνιαυσίῃ ἀκολουθίας. Ἡ Ἀκολουθία γεγραμμένη μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας καὶ ζήλωτος διὰ τοὺς χρόνους καὶ τύπους ἐκείνους, ὀρθογραφίας, ἐγρᾶφη κατὰ ἰούλιον τοῦ 1791 ὑπὸ Γεδεῶν ἱερομονάχου, σκοπελίτου μὲν τὴν πατρίδα, κουτλουμουσιανοῦ δὲ μοναχοῦ, δι' ἐξόδων τοῦ τότε τῆς μονῆς ἡγουμένου Παλάκη, προκονησίου, ἐκ τοῦ χωρίου Προαστείου. Τοῦ Παλάκη διάδοχος ἐγένετο ὁ Γεδεῶν, ὡς ἡ παρᾶδουσις ἀποσώζει, καὶ τοῦ Γεδεῶν ὁ Διονύσιος, ὁ γράψας τὰ κατὰ τὰς ὥας τῶν τῆς φυλλάδος σελίδων ἀποσημειώματα, πάντα πλήρη μεγίστων καὶ ἀπέπτων ὀρθογραφιῶν. Ἐν τοῖς ἀποσημειώμασι τούτοις ὁ Διονύσιος βιογραφῶν ἑαυτὸν ἀπαλλάττει με τοῦ περὶ αὐτοῦ γράφειν ὀλίγον ἢ πολὺ.

Εὐκατὸν ἦν ἂν εἴπερ ἐπαρχίας καὶ κώμας καὶ νήσους, ἡ μονὰς καὶ ναοὺς, ἐπισκεπτόμενός τις εὗρισκε σημειώσεις τοιαύτας, ἔστω καὶ μικρὰν ἀξίαν ἐχούσας· διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς ἀρχιεπισκοπῆς ἐν γένει καὶ τῆς Προκονήσου ἔχουσι τινὰ σημασίαν, ἔχουσι μικρὰν ἀξίαν τ' ἀποσημειώματα· ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐν ταῖς νήσοις τῆς μητροπόλεως Πρωικονήσου περιοδεῖαν εὗρον ἐν τισὶ βιβλίοις ἐντύποις καὶ χειρογράφοις ἀποσημειώματα τοιαῦτα, ἀναφερόμενα εἰς τὴν ἱστορίαν ἐτέρων μερῶν τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς. Ἄν ποτε πάντα ταῦτα τὰ ἀπανταχοῦ διεσκορπισμένα συναχθῶσιν εἰς ἓν, ἱκανὸν θέλομεν ἔχει ὕλικὸν πρὸς σύνταξιν ἱστορίας τῶν μερῶν, ἐν οἷς οἰκοῦμεν, ἐν οἷς ἐγεννήθησαν ἢ ἐβίωσαν οἱ πατέρες ἡμῶν· διὰ τοῦτο μετὰ πολλῆς προσοχῆς καὶ χαρᾶς πολλῆς μετέγραψα τὰ σημειώματα τοῦ Διονυσίου, καὶ τούτων ὅσα δυνάμεθα μόνον ἐκδίδονται ἐν τῇ μετὰ χειρὸς ὑπομνήσει. Ἐχουσι δὲ οὕτω:

« 1805, νοεμβρίου πρώτη — ἡ ἀνακαινίσις τοῦ μοναστηρίου τοῦ ἁγίου ἐνδόξου ἱερομάρτυρος Ἑρμολάου, καὶ τὸ γράφω εἰς ἐνθύμησιν (σελὶς 29 τῆς φυλλάδος· τὸ πρᾶγμα τοῦτο ἀναγράφεται καὶ εἰς τὸ ὑπέρθυρον τῆς μονῆς).

« 1815, δεκεμβρίου 8 — ἦλθα ἀπὸ τὴν πατρίδα μου Ἄνδρον ἐδῶ εἰς χωρίον Πραστεῖον, καὶ εὗρίσκουμαι ἕως τὴν σήμερον, καὶ τὸ γράφω εἰς ἐνθύμησιν (σελ. 4 τῆς φυλλάδος).

« 1822, ἰανουαρίου 1 πρώτη — ἔγινα ἡγούμενος ἐγὼ ὁ Διονύσιος ἱερομόναχος ὁ ἐξ Ἄνδρου, καὶ τὸ γράφω εἰς ἐνθύμησιν (σελὶς 4).

« 1829, ἰουλίου 12 — διατί ἐλίχνησα τὸ σιτάρι, καὶ δὲν ἀρώτησα, τριακόσια ἐξήντα γρόσια ἔδωκα (σελ. 13).

« 1830, ἰανουαρίου 1, πρώτη — ἔγινε ὁ Γεδεῶν ἱερεὺς, καὶ τὸ γράφω εἰς ἐνθύμησιν (σελ. 7).

α 1830. μαρτίου 4 — χειμῶνας βαρὺς ἐτάρκισε τὰ δένδρα· φοφήσανε καὶ τὰ πρόβατα, καὶ τὸ γράφω εἰς ἐνθύμησιν· φόβησε καὶ τὸ ἕνα τὸ βῶδι μου, καὶ τὸ γράφω εἰς ἐνθύμησιν (σελ. 7).

α 1831, νοεμβρίου 4 — ἀνακαινίσαις τῆς ἐκκλησίας, γιαλτίτζι¹ καὶ τύπωσις τῶν εἰκόνων, καὶ τὸ γράφω εἰς ἐνθύμησιν (σελ. 14· καὶ ἐξακολουθεῖ) ἐπαράτησα καὶ τὸ ζευγάρι, ἐξ αἰτίας τὰ σκάνδαλα. — Ὅλος ὁ κόσμος ἔτρωγε 10 γρόσια τὸ σιτάρι τὸ κοιλό, καὶ ἐγὼ τὸ ἔτρωγα 20, καὶ ὅς ἦνε εἰς ἐνθύμησιν· ὅποιος εἶναι γνωστικὸς θέλει καταλάβει.

α 1831 — ἔσοντας καὶ μὲ διώρισεν ὁ ἀρχιερεὺς ἐπίτροπόν του εἰς τὴν χώραν ταύτην Πραστειό, μὲ τὸ νὰ εἶχαν ἐχθροκακίαν μερικοὶ κακότροποι ἄνθρωποι, μὲ ἐκαταλάλησαν, καὶ ἔβγαλαν τὸ ὄνομά μου· ὅμως ὁ Θεὸς νὰ τοὺς ἐσυγχωρήσῃ κτλ. (σελ. 17). Ἐν ταῖς ἀκολουθίαις σελίσιν ἀπαριθμεῖ τὰς ἀμπελούς καὶ χωράφια ὅσα ἐφύτευσε κατὰ τὰ ἔτη 1833, 34 καὶ 1843).

α 1833, ἰανουαρίου πρώτη ἕως ἑνδεκα τοῦ αὐτοῦ μηνός, ἔγινε μεγάλη παγουνία ὥστε ὅπου ἐπάγωσαν τὰ νερά καὶ οἱ τερέδες· εἰς μισὸ λεπτὸν ἐπάγωνε τὸ νερὸν μέσα εἰς τὸ γυαλί· καὶ τὸ γράφω διὰ ἐνθύμησιν (σελ. 1).

α 1833, αὐγούστου 2 ἕως τῆς Μεταμορφώσεως τὴν ἡμέραν ἔγινε ζέστη φοβερή, ὥστε ὅπου ἐκάησαν τὰ σταφύλια, καὶ τὸ γράφω εἰς ἐνθύμησιν· ὁμοίως καὶ οἱ ἄνθρωποι δὲν ὑπέφεραν τὴν ζέστη· (σελὶς 2).

α 1835, ἐγκαινιάσθη ἡ ἐκκλησία τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου καὶ Ζωοδόχου Πηγῆς εἰς χωρίον Κλαζάκι (σελ. 22· ἐν τῇ αὐτῇ σελίδι καὶ τὰ ἐξῆς·)

α 1836, ἐγκαινιάσθη ἡ ἐκκλησία τοῦ ἁγίου Γεωργίου εἰς Κλαζάκι.²

α 1836, ἐγκαινιάσθη ἡ ἐκκλησία τοῦ ἀρχιστρατήγου εἰς Μαρμαρᾶ.

α 1836, ἐγκαινιάσθη ἡ ἐκκλησία τοῦ ἁγίου Γεωργίου εἰς Ἀλώνη.

α 1836, ἔγινε ἀρχιμανδρίτης ἡγούμενος τοῦ ἁγίου Ἐρμούλου Διονύσιος· καὶ τὸ γράφω εἰς ἐνθύμησιν.

α 1836, Σεπτεμβρίου 8 — ἀνεχώρησα διὰ τὴν Ἱερουσαλήμ. Διονύσιος ἱερομόναχος (σελ. φυλλάδος 23).

α 1836 — ἔγινε ἡγούμενος εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ ἁγίου Γεωργίου εἰς Κλαζάκι· αὐτὸς ἔγινε καὶ κτίτορας τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου· υἱὸς τοῦ Φάνη, ἀπὸ χωρίου Πραστειό (σελ. 7. Πρόκειται περὶ τοῦ Γεδεών, περὶ οὗ ἐν ἔτει 1830).

1845, μαΐου 2 — ἔγινε φουρτοῦνα μεγάλη· ὁ καιρὸς νότος· ἐλάλασε τῆς στρέχης³ τοῦ μοναστηρίου, τὰ ντυθάρια τοῦ ἀμπελίου (σελ. 24).

α 1848, φεβρουαρίου 17 — ἀπόθαιεν ὁ οἰκονόμος παπᾶ Κομνηνὸς εἰς Μαρμαρᾶ μὲ τὴν χολέρα, καὶ ἔτεροι πολλοὶ εἰς ὅλα τὰ πέριξ (σελ. 26).

α 1849, ἰανουαρίου 6 — ἐχειροτονήθη ἀρχιδιάκων ὁ Ἀνθίμος, υἱὸς τοῦ Θεολόγου, ἐκ χώρας Πραστειοῦ· ἦλθε καὶ ἡ ἁγία Ζώνη. Φεβρουαρίου 4 — ἔγινε φοβερὸς χειμῶνας, ἐκρέμινεν ἐν μέρος τὸ μοναστήρι· τρία ἤμισυ μπόγια τὸ χιόνι ἀπὸ τὴν σκέπασιν· καὶ τὸ γράφω εἰς ἐνθύμησιν (σελ. 25).

1. δηλ. ἐπιχρύσωσις.

2. προδήλως ἐννεῖ τὸν ναῖσκον τοῦ μοναστηρίου τοῦ ἁγίου Γεωργίου.

3. σατράμια τουρκικώτερων.

§

Ἔσδε λήγουσι τὰ ἐν τῇ φυλλάδι τῆς ἱερᾶς Ἀκολουθίας ἀποσημειώματα. Ἄλλ' ἐν τισιν ἱεροτελεστικοῖς τεύχεσιν εὔρον καὶ τὰς ἐξῆς εἰδήσεις·

α 1812, μαρτίου 17—χειμῶνας ζημιώδης εἰς ἀμπέλια καὶ δένδρα· (ἐν 76 σελίδι Μηναίου τοῦ Μαρτίου μηνός, ἐκδόσεως Γλυκῦ, 1796).

α 1825, ὁκτωβρίου 1, πρώτη—ὥρα πέμπτη τῆς νυκτός, ἔγινε σεισμὸς μεγάλος καὶ φοβερός, καὶ ἔστω εἰς ἐνθύμησιν (Τριῶδιον, ἄνευ ἀρχῆς, ἐκδόσεως τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, οὗ ἐν τέλει φέρονται ἢ τε σημείωσις αὕτη καὶ αἱ ἐξῆς δύο·)

α 1826, ἰανουαρίου 28—ὥρα τρίτη τῆς νυκτός, ἔγινεν ἕτερος σεισμὸς μεγάλος καὶ φοβερός, καὶ ἔστω εἰς ἐνθύμησιν.

α 1836, ἀπριλίου 18, ἀνήμερα τὸ Πάσχα, ὥρα ἐνάτη τῆς νυκτός, σεισμὸς μεγάλος καὶ φοβερός· εἰς ὀλίγην ὥραν ἕτερος πλέον φοβερός σεισμὸς, καὶ ἔστω εἰς ἐνθύμησιν.

α 1834, ἰουνίου 25—ἔγινε εἰς τὰ Παλάτια τὸ θανατικὸν (ἐν τέλει Μηναίου τοῦ μηνός Ἰουλίου, ἐκδόσεως Γλυκῦ, τοῦ 1798).

α 1834, αὐγούστου 6—ἔφυγε τὸ χωρίον ἀπὸ τὴν πανώλην, καὶ 8 σεπτεμβρίου ἐμαζώχθη· ὁκτωβρίου 3 ἔφυγε δεύτερον (σελ. 21 Μηναίου τοῦ Ὀκτωβρίου, πιθανῶς ἐκδ. τοῦ 1796).

§

Τρίτωρος ἐν τῇ μονῇ διαμονή μου ἀπῆνεργε τὸν ἀμνητὸν τοῦτον. Εὔρον ὡσαύτως ἐν φύλῳ βιβλιαρίου ὅτι ἡ μονὴ κατὰ τὰς ἱερουργίας ἐποιεῖτο τὸ μνημόσυνον τῶν ὀνομάτων τῶν ἀρχιερέων (Προικονήσου) Παγκρατίου, Διονυσίου, Νικηφόρου, Κοσμᾶ, Βησσαρίωνος, Γαβριὴλ καὶ Σαμουήλ).

Τὸ μοναστήριον τοῦ ἁγίου Ἑρμολάου σήμερον ἀπειλεῖ κρημνισμόν· διελθὼν τίς οἶδεν ὅπως αἰῶνας καὶ πόσους ἀριθμῆσαν ἐν τῷ μητρῷ αὐτοῦ μοναχοῦς, ἀμεληθῆν ὑπὸ ἀρχιερέων καὶ προύχόντων μόνις διατηρεῖ ἕνα μοναχόν, ἐνῶ ἡδύνατο, περισσῶς εἶ τι ἂν ἐκέκτητο, καὶ τὴν κεκτημένην περιουσίαν ἐπαυξᾶνον ἀποδῆ χρησιμώτατον εἰς τὴν κοινότητα τοῦ χωρίου Προαστείου, οὕτως ὑπέγκειται, μόνις εἰκοσιπέντε λεπτὰ τῆς ὥρας ἀπέχον αὐτοῦ.

Ἀγνοῶ κατὰ τί καὶ πῶς ὠφέλησεν ἄλλοτε τοῖς τοῦ Προαστείου κατοικοῖς· ἀλλ' ὁ περιερχόμενος τὰ λοιπὰ τοῦ Μαριμαρᾶ μονύδρια, ὁ βλέπων ἐρημίαν καὶ στέρησιν τῶν πάντων ἐν τοῖς λοιποῖς, ὁ βλέπων γεγυμνωμένον παντὸς στολισμοῦ καὶ βιβλίου παντὸς τὸ ἐν ὠραιότατῃ θέσει τῆς Ἀλωνείας κείμενον μοναστήριον Παραδεῖσι, αἰσθάνεται τινα ἀνακούφισιν ἐν τῷ τοῦ ἁγίου Ἑρμολάου εὐρίσκει χρονικὰ τινα σημειώματα, ἐν αὐτοῖς τοῖς βιβλίοις τῆς καθημερινῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας ἀποσπῶντα, διαφυγόντα δ' οὕτω τὴν ὀλεθρίαν φιλομάθειαν ἡγουμένου λογιστάτου. Καὶ ταῦτα δ' εὐχαριστοῦσιν ἡμῶν τὸ ζητητικόν. Μετὰ τοσαύτας συλήσεις καὶ καταστροφὰς ἀρκούμεθα εἰς τὸ ὀλίγον. Ἦν μὴ κρέας παρῆ, τάρχῳ στερκτέον, ἔλεγον οἱ παλαιοί. Ἡμεῖς ἀπὸ πολλοῦ συνειθίζομεν ἵνα στέργωμεν τῷ τάρχῳ. (1)

Μ. ΙΩ. ΓΕΛΕΩΝ.

(1) Τὸ παρὸν ἐστὶν ἀπόσπασμα μακρᾶς διατριβῆς περὶ Προκονήσου, ἥτις ἔσται ἐκδομένη, σὺν Θεῷ, κατὰ τὸ ἔαρ τοῦ προσεχῶς ἔτους.